

**Угода
між Україною та Турецькою Республікою
про взаємне сприяння та захист інвестицій**

(Угоду ратифіковано Законом N 272/97-ВР від 17.05.97)

Україна та Турецька Республіка, які надалі іменуються "Сторонами",

бажаючи сприяти поглибленню економічного співробітництва між країнами, зокрема у зв'язку з інвестиціями інвесторів однієї Сторони на території іншої Сторони,

визнаючи, що угода щодо режиму, який надається таким інвестиціям, стимулюватиме приплив капіталу і технологій та економічний розвиток Сторін,

погоджуючись з тим, що справедливий та рівноправний режим інвестування є бажаним для підтримки стійкої структури для інвестицій та найбільш ефективного використання економічних ресурсів, та маючи намір укласти угоду відносно підтримки та взаємного захисту інвестицій,

домовились про наступне:

Стаття 1

Визначення

Для цілей цієї Угоди:

1. Термін "інвестор" означає:

(a) фізичну особу, яка має статус громадянина однієї з Сторін згідно з їх чинним законодавством;

(b) корпорацію, фірму або асоціацію, заснованих або створених згідно з чинним законодавством однієї з Сторін, управління якими здійснюється на території цих Сторін.

2. Термін "інвестиції", відповідно до внутрішнього законодавства приймаючої Сторони, включає будь-який вид активів зокрема, але не виключно:

(a) акції, облігації або будь-які інші форми участі в компаніях;

(b) реінвестовані прибутки, грошові вимоги або будь-які інші права, передбачені законами, що мають фінансову цінність та пов'язані з інвестицією;

(c) рухоме та нерухоме майно, як і будь-які інші права *in rem*, такі як застави, права утримання, забезпечення по позиці та подібні права;

(d) авторські права, права на інтелектуальну та промислову власність, такі як патенти, ліцензії, промислові зразки, технічні процеси, а також товарні знаки, goodwill, ноу-хау та інші подібні права;

(e) концесії, надані згідно з законодавством або контрактом, включаючи концесії на розвідку, культивування, видобуток або експлуатацію природних ресурсів на території кожної з Сторін, як це зазначено нижче.

3. Термін "доходи" означає суми, одержані внаслідок інвестиції, та включає зокрема, але не виключно, прибуток, відсоток та дивіденди.

4. Термін "територія" включає сушу, морські райони та континентальний шельф, що визначені за обопільною згодою відповідних сторін, над якими Сторона, що приймає інвестицію, здійснює суверенні права або юрисдикцію відповідно до міжнародного права.

Стаття 2

Сприяння та захист інвестицій

1. Кожна Сторона допускати на своїй території інвестиції та діяльність, пов'язану з ними, на умовах не менш сприятливих ніж ті, що застосовуються у подібних випадках до інвестицій інвесторів будь-якої третьої країни, відповідно до її внутрішнього законодавства.

2. Кожна Сторона надаватиме цим інвестиціям режим, який є більш сприятливим з тих, що надаються в подібних ситуаціях інвестиціям своїх власних інвесторів або інвестиціям інвесторів будь-якої третьої країни.

3. Згідно з законодавством Сторін, яке стосується в'їзду, перебування та працевлаштування іноземців:

(a) громадянам кожної з Сторін дозволяється в'їжджати та перебувати на території іншої Сторони з метою створення, розвитку, управління або консультування щодо інвестицій, яку вони або інвестор сторони, який є їх роботодавцем, здійснили або здійснюють і яка включає значну кількість капіталу або інших ресурсів;

(b) компанії, засновані належним чином відповідно до законодавства однієї з Сторін, які є інвестиціями інвесторів іншої Сторони, мають змогу наймати управлінський та технічний персонал за своїм вибором, незалежно від громадянства.

4. Положення цієї Статті не поширюватимуться на відносини, що регулюються наступними угодами, укладеними будь-якою із Сторін:

(a) які стосуються будь-яких існуючих або майбутніх митних союзів, регіональної економічної організації чи подібних міжнародних угод;

(b) які стосуються повністю або в основному оподаткування.

Стаття 3

Експропріація та компенсація

1. Інвестиції не можуть бути експропрійовані, націоналізовані або піддані, безпосередньо або опосередковано, заходам, які мають подібний ефект, окрім як задля суспільних цілей, на недискримінаційній основі, за умови негайної, адекватної та ефективної компенсації та відповідно до чинного законодавства та загальних принципів режиму, як це зазначено у Статті 2 цієї Угоди.

2. Компенсація повинна бути еквівалентна дійсній вартості експропрійованої інвестиції, обчисленої до моменту здійснення експропріаційних заходів або до того, як про це стало відомо. Компенсація повинна бути виплачена без затримки та повинна вільно переказуватись, як це вказано в параграфі 2 Статті 4.

3. Інвесторам кожної Сторони, чиї інвестиції зазнали втрат на території іншої Сторони внаслідок війни, повстання, громадського безладдя або інших подібних подій, надаватиметься цією іншою Стороною режим, який є більш сприятливим, з тих, що надаються своїм власним інвесторам або інвесторам будь-якої третьої країни

по відношенню до таких втрат.

Стаття 4

Репатріація та перекази

1. Кожна Сторона дозволить здійснення всіх переказів, пов'язаних з інвестицією, вільно та без необгрунтованої затримки на свою територію та за її межі. Такі перекази включають:

- (a) доходи;
- (b) надходження від продажу або ліквідації всієї інвестиції або будь-якої її частини;
- (c) компенсації відповідно до Статті 3;
- (d) повернення позики та відсотків від позик, пов'язаних з інвестицією;
- (e) заробітну плату та інші винагороди, одержані громадянами однієї Сторони, які отримали на території іншої Сторони відповідні дозволи на роботу, що має відношення до інвестиції;
- (f) платежі, що виникли внаслідок спорів, пов'язаних з інвестуванням.

2. Перекази здійснюватимуться в конвертованій валюті, в якій інвестиція була здійснена, або в будь-якій конвертованій валюті за курсом обміну, що діє на день здійснення переказу, якщо інше не передбачено угодою між інвестором та Стороною, що приймає інвестицію.

Стаття 5

Суброгація

1. Якщо інвестиція інвестора однієї Сторони застрахована проти некомерційних ризиків згідно з системою, заснованою відповідним законом, будь-яка суброгація страхувальника, яка відповідає умовам, зазначеним в страховій угоді, повинна бути визнана іншою Стороною.

2. Страхувальник не може здійснювати будь-які інші права, крім тих, що має інвестор.

3. Спори між Стороною та страхувальником повинні вирішуватись згідно з Статтею 7 цієї Угоди.

Стаття 6

Застосування інших правил та спеціальних зобов'язань

1. Якщо питання регулюється одночасно цією Угодою та іншою міжнародною угодою, сторонами якої є обидві Сторони, ніщо в цій Угоді не заважатиме кожній з Сторін чи будь-кому з її інвесторів, які володіють інвестиціями на території іншої Сторони, користуватись перевагами тих правил, які є більш сприятливими у відношенні до їх випадку.

2. Якщо режим, який може надаватись однією з Сторін інвесторам іншої Сторони відповідно до її законодавства або інших спеціальних положень контрактів, є більш сприятливим ніж той, який надається цією Угодою, - буде надано більш сприятливий режим.

Стаття 7

Вирішення спорів між однією Стороною та інвесторами іншої Сторони

1. Спори між однією Стороною та інвестором іншої Сторони, пов'язані з його інвестицією, повинні бути викладені інвестором у письмовій формі, включаючи детальну інформацію Сторони, яка приймає інвестицію. Інвестор та зацікавлена Сторона намагатимуться вирішити такі спори за допомогою консультацій та переговорів.

2. Якщо ці спори не можуть бути вирішені таким чином протягом 6 місяців після дати подання нотифікації, вказаної в п.1, спір може бути переданий на розгляд за вибором інвестора до:

(a) Міжнародного центру для вирішення інвестиційних спорів (ICSID) відповідно до Конвенції про Вирішення інвестиційних спорів між державами та громадянами інших держав (в разі, якщо обидві Сторони підписали цю Конвенцію);

(b) *ad hoc* арбітражного суду, заснованого згідно з Арбітражними Правилами Процедури Комісії ООН Міжнародного Торговельного законодавства (UNCITRAL);

(c) до Арбітражного Суду Паризької Міжнародної Комерційної Палати, за умови, що зацікавлений інвестор передав спір до розгляду судом Сторони, яка є учасником спору, та остаточне рішення не було винесене протягом одного року.

3. Арбітражні рішення будуть остаточними та обов'язковими для всіх Сторін, спору. Кожна Сторона зобов'язується виконати рішення згідно зі своїм національним законодавством.

Стаття 8

Вирішення спорів між Сторонами

1. Сторони прагнуть до швидкого та справедливого вирішення будь-яких спорів між ними стосовно тлумачення або застосування цієї Угоди. У цьому відношенні Сторони погоджуються влаштовувати прямі переговори, щоб прийняти рішення. Якщо Сторони не можуть дійти згоди протягом 6 місяців після початку спору вищезазначеним шляхом, спір може бути передано, за вимогою однієї з Сторін, до арбітражного суду, який складається з трьох членів.

2. Протягом двох місяців після отримання звернення кожна Сторона призначить одного члена арбітражного суду. Два арбітри вибирають третього арбітра Головою, який є громадянином третьої країни. У випадку, якщо обом Сторонам не вдалось призначити арбітра протягом визначеного часу, інша Сторона може запросити Президента Міжнародного Суду здійснити це призначення.

3. Якщо обидва арбітри не можуть дійти згоди щодо обрання Голови протягом двох місяців після їх призначення, Голова може бути призначений на вимогу обох Сторін Президентом Міжнародного Суду.

4. Якщо у випадку, зазначеному в параграфах 2 та 3 цієї Статті, Президент Міжнародного Суду не може виконати вказану функцію або якщо він є громадянином однієї із Сторін, призначення можуть бути здійснені Віце-президентом, та, якщо Віце-президент не може здійснити вказану функцію або якщо він є громадянином однієї із Сторін, призначення має бути здійснене найстаршим за посадою членом цього Суду, який не є громадянином жодної з Сторін.

5. Протягом трьох місяців від дати призначення Голови Суд має досягти згоди щодо правил процедури, які не заперечують положенням цієї Угоди. У разі відсутності домовленості суд повинен звернутись

до Президента Міжнародного Суду для визначення правил процедури, з урахуванням створених правил міжнародної арбітражної процедури.

6. Якщо не має іншої домовленості, всі документи повинні бути подані та всі слухання завершені протягом 8 місяців від дати вибору Голови, і суд має винести своє рішення протягом двох місяців після дати остаточного подання документів або після останнього слухання, в залежності від того, що було пізніше.

Суд повинен приймати свої рішення, які будуть остаточними та обов'язковими, більшістю голосів.

7. Витрати, які понесе Голова, інші арбітри, та інші кошти, витрачені в результаті судочинства, мають бути сплачені порівну обома Сторонами. Суд може також, на власний розсуд вирішити, що більша частина коштів має бути сплачена однією з Сторін.

8. Спір не може бути передано до міжнародного арбітражного суду згідно з положеннями цієї Статті, якщо такий самий спір був переданий до іншого міжнародного арбітражного суду згідно з Статтею 7 та перебуває у ньому до цього часу на розгляді. Зазначене не зменшуватиме зобов'язання по проведенню прямих переговорів між обома Сторонами.

Стаття 9

Набуття чинності

1. Ця Угода набуде чинності на дату, коли буде завершено обмін ратифікаційними грамотами. Вона залишається чинною на період у 10 років та продовжуватиме залишатися чинною до того часу поки її дію не буде зупинено у відповідності з частиною 2 цієї Статті. Вона повинна застосовуватись як до інвестицій, що здійснені під час набуття чинності, так і до інвестицій, що здійснені або надані раніше.

2. Кожна Сторона може, надіславши за один рік письмове повідомлення іншій Стороні, припинити дію цієї Угоди в кінці першого десятирічного періоду або в будь-який час після.

3. Поправки до цієї Угоди можуть бути внесені на підставі письмової угоди між Сторонами. Будь-яка поправка набуває чинності тоді, коли кожна Сторона повідомить іншу, що нею вже повністю виконані всі внутрішні процедури для набуття чинності цією поправкою.

4. Що стосується інвестицій, які здійснено раніше дати зупинення дії цієї Угоди і до яких застосовується ця Угода, положення всіх інших Статей цієї Угоди будуть дійсними протягом десяти років від дати такого зупинення.

На посвідчення чого належним чином уповноважені представники підписали цю Угоду.

Здійснено в м.Анкара 27 листопада 1996 р. в двох дійсних примірниках, кожний українською, турецькою та англійською мовами, причому всі тексти є рівно автентичними.

В разі виникнення розбіжностей щодо тлумачення, текст англійською мовою матиме переважну силу.

За Уряд
України

За Уряд
Турецької Республіки